

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันมีอยู่ 2 ระบบ คือ (1) ระบบทั่วไปที่ใช้แก่ท้องถิ่นทั่วไป ในปัจจุบันมีอยู่ 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) ระบบพิเศษ ที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่ง ปัจจุบันมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดเพื่อพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบของตนเองและเท่ากับเป็นการเพิ่มความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2546, น. 11) ที่สำคัญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดเรื่อง การปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวด 14 มาตรา 281- 290 ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้โดยให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นว่สมาชิกสภาท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา 285) และให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ (มาตรา 286) นอกจากนี้ยังประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย ในกรณีที่มีการกระทำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงาน

ต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 287) ที่สำคัญในมาตรา 288 วรรคสอง ได้กล่าวถึง การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างระบบคุ้มครองคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานบุคคล

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เล็กที่สุด ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ตำบล ที่อยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งจัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล เขตตำบล แทนรัฐบาลกลางมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ อบต. ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีงบประมาณและพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อบต. เอง และอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง และประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาตำบล การตรวจสอบ การกำกับดูแลได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการระดมความรู้และความคิด การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนา การดำเนินการ และการระดมทุนทรัพยากร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่โครงสร้างขององค์กรและในแง่การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ มีจำนวนทั้งหมด 6,500 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2550 โดยสำนักพัฒนาระบบและรูปแบบโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, www.thailocaladmin.go.th/work/apt/abt031050.pdf, ออนไลน์) บางแห่งยังมีปัญหาทางด้านการขาดทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติงาน และปัญหาด้านการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นปัญหาที่สำคัญทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ภาพรวมของความโปร่งใสในระดับประเทศนั้น จากการสำรวจความโปร่งใสขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้จัดผลอันดับคอร์รัปชันโลก ประจำปี 2549 จากทั้งหมด 163 ประเทศ พบว่าประเทศไทยเป็นอันดับที่ 63 มี (3.6 คะแนน) ตกจากปี 2548 ซึ่งอยู่อันดับที่ 59 มี (3.8 คะแนน) และ จากการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (เพิร์ก) ได้จัดอันดับคอร์รัปชันในเอเชีย พ.ศ. 2550 เป็นการสำรวจความคิดเห็นจาก

นักธุรกิจระดับบริหารใน 13 ประเทศ จำนวน 1,475 คน โดยให้คะแนน 0 -10 จากการคอร์รัปชันน้อยไปสู่มาก แล้วมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งประเทศไทยอยู่อันดับที่ 11 มี 8.03 คะแนน (สำนักงาน ป.ป.ช., 2550, น. 40)

ส่วนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมายังประสบกับปัญหาต่าง ๆ ดังเช่น รายงานการวิจัยประเมินองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2549 (โกวิทย์ พวงงาม, 2549, น. 148) ได้ให้ข้อเสนอแนะประเด็นเกี่ยวกับปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลจำนวนหนึ่งยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่ม องค์การชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุมสภา อบต. และสภาเทศบาล และขาดการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการ ตลอดจนขาดการแจ้งข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายให้ประชาชนทราบ และส่วนหนึ่งยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น อีกปัญหาหนึ่งคือ การทุจริตคอร์รัปชันในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รวบรวมสถิติการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า กระทำการทุจริต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2550 รวม 8 ปี พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต รวมทั้งสิ้น 5,508 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 9,467 ราย ซึ่งหน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริต เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ (1) องค์การบริหารส่วนตำบล ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต 3,235 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 5,778 ราย (2) เทศบาล ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต 1,705 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 2,766 ราย (3) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต 283 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 441 ราย (4) กรุงเทพมหานคร ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต 273 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 442 ราย (5) เมืองพัทยา ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต 12 เรื่อง มีผู้ถูกกล่าวหา 40 ราย (สำนักงาน ป.ป.ช., 2550 น. 41) จากปัญหาในด้านการบริหารงานและการทุจริตคอร์รัปชันขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวมานั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการพัฒนาการบริหารงานให้มีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความโปร่งใสและประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้

หน่วยงาน องค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และ สถาบันพระปกเกล้า

ได้มีมาตรการ กลไกเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและมีการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะสถาบันพระปกเกล้าได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้าและใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเป็นการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น และได้สรุปกรอบแนวทางด้านการมีส่วนร่วมและด้านความโปร่งใสไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น 1) การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ทั้งแผนพัฒนา 3 ปีและแผนพัฒนาประจำปีโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดการจัดทำแผนพัฒนา โดยร่วมเสนอปัญหาความต้องการและร่วมเสนอโครงการ กิจกรรมเพื่อการพัฒนา ในรูปแบบกระบวนการประชาคม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาในภาพรวม ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดความถูกต้องโปร่งใสและเป็นธรรม 3) การให้ประชาชนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแจ้งวาระการประชุมให้ประชาชนทราบทุกครั้ง และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภา 4) การให้ประชาชนมีสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบังคับตำบล ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 5) ประชาชนมีสิทธิถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียได้ ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ส่วนทางด้านความโปร่งใสเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสวงหาวิธีการทำงานที่มีความโปร่งใสโดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้ โดยต้องถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และแนวทางการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เอกสาร ตลอดจนวิธีการต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส มีประเด็น ดังนี้ คือ 1) การเผยแพร่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและรายจ่ายเพิ่มเติม 2) การเผยแพร่มติการประชุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อผลได้ผลเสียของประชาชน 3) การเผยแพร่มติของสภาที่ผ่านการรับรองแล้ว โดยเฉพาะมติที่กระทบต่อสิทธิหน้าที่

รวมทั้งผลได้ผลเสียแก่ประชาชน รวมทั้งมติอื่น ๆ ที่ประชาชนควรทราบ 4) การเผยแพร่วาระการประชุมของสภาท้องถิ่น จะต้องปิดประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้าเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภา ซึ่งสภาต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร 5) การเผยแพร่ข้อบัญญัติตำบล กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง รวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้และประชาชนต้องปฏิบัติ 6) การเผยแพร่ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งเงื่อนไขการติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การชำระภาษีต่าง ๆ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร เป็นต้น ให้ประชาชนรู้ว่า มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร ต้องใช้เอกสารอะไรและระยะเวลาเท่าใด 7) การเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8) การเผยแพร่เอกสารการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยเฉพาะการสอบราคาหรือประกวดราคา 9) การเผยแพร่ข้อมูลด้านการเงิน การคลัง 10) การเผยแพร่ข้อมูลอื่น ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าควรเปิดเผยและเป็นประโยชน์แก่ประชาชน (โกวิท วัฒนงาม, 2549, น. 24)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขาดไม่ได้ ประการแรก คือ การปกครองท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานความคิดของประชาธิปไตยท้องถิ่นและการปกครองตนเองที่ให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยทางตรงโดยที่ประชาชนเข้ามาดำเนินกิจกรรมของชุมชนด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบและร่วมรับผิดชอบถือว่าเป็นหลักการพื้นฐานของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประการที่สอง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งถือกันว่าเป็นหลักการทางการบริหารที่หน่วยงานภาครัฐทุกระดับควรยึดถือเป็นกรอบในการปฏิบัติ ซึ่งมีการกล่าวกันว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการที่มีพลังขับเคลื่อนให้องค์ประกอบอื่น ๆ ของธรรมาภิบาลบรรลุผล เช่น หลักความโปร่งใสย่อมไม่เกิดขึ้นหากขาดภาคประชาชนที่ตื่นตัวและมีส่วนร่วม นอกจากการมีส่วนร่วมของประชาชนสอดคล้องกับปรัชญาการปกครองท้องถิ่นและหลักธรรมาภิบาลแล้ว การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีประโยชน์ต่อการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประการ คือ 1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยทำให้มีทางเลือกมากขึ้นและมีการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น 2) เป็นการสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งและก่อให้เกิดความชอบธรรม 3) เป็นการสร้างการยอมรับ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ทำให้การนำโครงการหรือนโยบายไปสู่การปฏิบัติง่ายขึ้นและประหยัดทรัพยากร 4) เป็นการสร้างความใกล้ชิดระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน 5) ช่วยทำให้ประชาชนสนใจปัญหาในชุมชนมากขึ้น (อรทัย ก๊กผล, 2546, น. 24)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความสนใจในพัฒนาการกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกซึ่งได้รับรางวัลความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 5 ปีซ้อน คือ พ.ศ. 2546-2550 รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จากสถาบันพระปกเกล้า 3 ปีซ้อน คือ พ.ศ. 2548-2550 และรางวัลอื่น ๆ เช่น รางวัลชมเชย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพยายามในการจัดเก็บภาษีประจำปี พ.ศ. 2547 รางวัลชมเชยองค์การบริหารส่วนตำบลดีเด่นทางด้านการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. 2547 รางวัลดีเด่น ศูนย์เด็กเล็กนำอยู่ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2548 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รางวัลดีเด่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ประจำปี 2549 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างสุขภาพ ร่วมกับมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ เป็นต้น

กระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก จังหวัดลพบุรี ได้มีการพัฒนาองค์กรมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในด้านการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ มากมาย และเป็นแบบอย่างที่ดีของการบริหารงานและการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพได้ ถือเป็นหลักการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาในพัฒนาการกระบวนการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและมีมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกว่าพัฒนาการกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกเป็นอย่างไร และอะไรบ้างที่เป็นเงื่อนไขปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการกระบวนการบริหารงานตามหลักความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก
2. เพื่อศึกษาเงื่อนไขปัจจัยการบริหารงานที่ก่อให้เกิดความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก

ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง “พัฒนาการการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต จังหวัดลพบุรี” ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพัฒนาการกระบวนการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

1.1 บริบทชุมชน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

1.2 กระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน

2. ศึกษาเงื่อนไขปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบริหารงานตามหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี (ปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองเขาสามยอต เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550)

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ต. เขาสามยอต อ.เมือง จ.ลพบุรี (ปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองเขาสามยอต เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550)

พัฒนาการการบริหาร หมายถึง พัฒนาการของกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักความโปร่งใส หมายถึง การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วารสาร ศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร การให้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน และสามารถตรวจสอบการทำงานได้

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนตามแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น การเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษา เรื่อง “พัฒนาการการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต จังหวัดลพบุรี”

1. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการกระบวนการบริหารงานตามหลักความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
2. ทำให้ทราบถึงเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานและการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ